

בעזהש״ת

קול אמונה

דא״ח מכ״ק רבינו הקוה״ט זי״ע
מקרעטשניף

דא״ח שב״ק פ' פנחס תש״מ – מכת״ק
שיעור בספר אור החיים הק' – פנחס תשנ״ז

גליון תתל״ב

לע"נ

הרה"ח המפואר רוזף צדקה וחסד
מוהר"ר יעקב במוהר"ר שמואל יוסף

ז"ל

ריעדער

הונצה ע"י בנו שיחי

יו"ל

ע"י מערכת קול אמונה

קרעטשניף

עיה"ק ירושלים תובב"א

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

רח' אבינועם ילין 5

ת.ד. 50163

איסור השגת גבול יודע

© כל הזכויות שמורות

סדר ועימוד

"המהודר"

(+972) 05731 53883

דא"ח שב"ק פ' פנחס תש"ם – מכת"ק

מביא שלום בישראל בינם לבין עצמם, ומרמוז 'אמור לבני ישראל' את הדבר לדורות, והבן.

יפקוד ה' אלהי הרוחות לכל בשר איש על העדה. אשר יצא לפניהם ואשר יבוא לפניהם ויציאם ואשר יביאם וגו' (במדבר כו, טז-יז). יש לרמוז בהקדם מה דאיתא בספח"ק מאור ושמש (פר' שמיני ד"ה עוד על פסוק הנ"ל ויהי - הב') על המובא במדרש (עיין בר"ר עה, ז) על פסוק (הושע יד, ד) "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'", ממשל החיות שסרחו על מלכם האריה ויראו לנפשם לגשת לפניו, והשועל אשר הוא פיקח בהחיות עשה בערמה, ודיבר על לבם שילכו עמו לפני מלכם, והוא ידבר בשבילם כי יש לו כמה מאות משלים ממה שידבר עבורם. וכאשר הלכו עמו והלך מעט החזיר פניו ואמר ששכח מאה מהם, ונסתפקו בהנשאים וכו', עד כי בהגיעו אל חצר המלך אמר ששכח כולם, וכל אחד ידבר עבור עצמו. וכן משה כאשר קרבם לפני

לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום (במדבר כה, יב). ובמסורה 'לכן' שני פסוקים מתחילין 'לכן' הכא, ואידך 'לכן' אמור לבני ישראל' (שמות ג, ו). וצ"ב.

ויש לרמוז בפשטות דהנה בפסוק כאן כתיב סתם 'לכן אמור' ולא מפרש דהכוונה לפנחס, ומרמוז המסורה שהוא 'אמור לבני ישראל', היינו שלא לפנחס לבדו נאמר אלא לדורות עולם 'לבני ישראל' כולם, שידעו דהמקנא קנאת ה' צבאות אין מביא הדבר לידי מחלוקת ח"ו כמו שטוענים המון העם, אלא הקב"ה משלם מידה כנגד מידה, וכמו שפנחס קיבל 'ברית שלום' בזכות הקנאות, ולא הביא מחלוקת אלא אדרבה הקנאות הוא שהביא לידי שלום, גם שלום בין ישראל לאביהם שבשמים, מצד שאין יסורין בלא עוון^א וכשנעשה הדין למטה אין דין למעלה^ב, וממילא מסתלק חרון אף מישראל, וגם מצד שישראל עושים תשובה וממילא נעשה שלום בין ישראל לאביהם שבשמים. וכן גדולה זכות הקנאות לכבוד שמים שגם

א. ראה בשבת נה.

ב. ראה במדרש דב"ר ה, ה: אם נעשה הדין למטה אין הדין נעשה למעלה, ואם לא נעשה הדין למטה הדין נעשה למעלה.

כלומר 'עד שאתה מצוני על בני' מה שביקש 'יפקוד ה' וגו', צוה את בני עלי שיקריבו לי קרבנות.

ויש לרמוז בזה בהקדם מה שכתב בספה"ק שפת אמת (בפרשה תרמ"ח ד"ה בפסוק) בענין שביקש משה "יפקוד ה' איש על העדה אשר יצא לפניהם וגו' ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רועה', כי באמת השי"ת רועה ישראל, רק הצדיק 'אשר יצא לפניהם' מכין מקום שיגלה הקב"ה הנהגה שלו, ועל ידי שיהיה 'איש על העדה וגו' לא תהיה כצאן אשר אין להם רועה' וגו'. וזהו שכתוב 'עדת ה' שבאמת השי"ת הוא הרועה. ובקשה זו היתה לדורות ופעל כן, ועל ידי שמחזיקים בדרכי אבות יכולין להכיר את הקב"ה ולברר השגחתו יתברך עלינו, וכדכתיב בהם (בראשית מה, טו) 'אשר התהלכו אבותי לפניו וגו' הרועה אותי מעודי' וגו'. וכתוב (תהלים כג, א) 'ה' רועי לא אחסר' ע"כ תוכן דברי קדשו.

ועל פי זה יש לרמוז בדרך אפשר דמה שאמר משה רבינו ע"ה 'ולא תהיה עדת כצאן אשר אין להם רועה' הוא ג"כ כהבטחה, דעל פי האמת יש להם רועה, כי הקב"ה זן ומפרנס ומטיב להם תמיד, אך הוא גם לשון בקשה כי בשעת הסתרה כמו בדורות האחרונים אין

ה' יתברך אמר שכל אחד יקה כפרה בעד נפשו' עיין שם דבריו הקדושים.

וזהו שצריך המנהיג להביא ולקרב את ישראל למדריגה עליונה בדביקות להשי"ת, ואף אם הטאו לפניו יבקש רחמים עליהם שיקרב אותם, אמנם אחר כל זה צריך כל אחד לתקן עצמו בפרטיות כדי שהשי"ת יקבלו ויזכה למחילה ולסליחה. וגם צריך הצדיק להמשיך להם ישועות ונפלאות הבורא יתברך שמו, כדי שירצו בהשי"ת ומתיקות עבודתו. וזהו שרמז הכתוב 'אשר יצא לפניהם ואשר יבוא לפניהם' היינו 'לפניהם' דייקא בזכותו ובכוחו הגדול ימשיך להם ישועות מן השמים, 'ואשר יוציאם ואשר יביאם' והם ילכו אחריו להתקרב להקב"ה כהשועל שהולך את כולם אל המלך, 'ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רועה' שמורה להם להיטיב דרכם ולתקן בעצמם את הנצרך, והבן.

צו את בני ישראל ואמרת אלהם את קרבני וגו' תשמדו להקריב לי במועדו (במדבר כה, ב). וברש"י 'מה אמור למעלה (שם כו, טו) 'יפקוד ה' וגו' איש על העדה', אמר לו הקדוש ברוך הוא עד שאתה מצוני על בני צוה את בני עלי'.

שהשי"ת רועה ומפרנס אותם הוא על דרך דאיתא ברבינו בחיי (במדבר כח, ז) בטעם הקרבת התמידין שהוא כדי להשפיע שפע פרנסה ומזונות לישראל ועל ידם לכל העולם עיין שם. א"כ יזכו על ידי הקרבת קרבן תמיד, לידע ולהודיע שהשי"ת זן ומפרנס אותם תמיד. ועל מה שביקש שיראו בגדלות ה', מרומז ג"כ ב'צו את בני ישראל' ד'צו' הוא מלשון חיבור בצוותא הדא, שיעמדו על הדבר להיות תמיד דבוקים בדביקות אמיתית בהשי"ת, והבן.

הדבר גלוי וידוע כל כך לעיני בשר, וביקש משה רבינו ע"ה שיזכו ישראל לראות בגילוי שהקב"ה רועה אותם ועוזר וסומך להם בכל פרט ופרט. וגם כלול בבקשה זו שיזכו לראות בגדלות ה' ולהשיג רוממותו יתברך שמו איש איש לפי שורש נפשו ומעשיו.

ועל זה אמר לו הקב"ה "צו את בני ישראל וגו', עד שאתה מצוני על בני' שאמרת 'פקוד ה' איש על העדה' שיכין מקום שתתגלה הנהגתי עליהם, 'צוה את בני עלי' בקרבנות, דהקרבנות עצמם מרמזים ומסייעים לב' הבקשות שלך, דבענין ההשפעה מלעילא

שיעור בספר אוה"ח הק' - פנחס תשנ"ז

עם פי' רמב"ן תהגו ותלמדו את בניכם כי הוא ראש אמונה אומן. ואיתא שאם אומרים זוהר קודם התפילה הוא סגולה שיוכלו להתפלל במחשבות נקיות. יש לכוון ב'נשמת' באמירת 'ורגלינו קלות כאילות' לרפואה ברגליים, אך אני מכוון כוונה אחרת, בהקדם המסופר על בניו של הרה"ק ר' פנחס

יש לי 'מסורה' שעשיתי בעצמי, אם אין לומדים חומש רש"י אין יכולים להיות יהודי, אם אין לומדים אוה"ח הק' אין יודעים מה כתוב בסדרא, אם אין לומדים ברמב"ן אין יודעים פשט בחומש, ואם אין אומרים זוהר הק' אין יכולים להתנהג בקדושה. איתא בצוואת החתם סופר שציווה לבניו, תנ"ך עם פירש"י ותורה

ג. "שנים ליום עולה תמיד" אחד בבוקר והשני בערב, לפי שצמיחת המזונות ובישולן וגידולן הוא בסיבת שני המאורות שהם השמש והירח שהם סיבת הבוקר והערב, לזה היו מקריבין הקרבן הזה בוקר וערב, דעל ידי זה היה העולם מתקיים ומתפרנס והיו המזונות מתברכין, כי הברכה היתה מתפשטת ונמשכת מלפני ולפנים אל העדן ומן העדן לגן ומשם יפרד אל הנפרדים, והבן זה.

אומרת עליה 'מאן מפר לי' כמו שאומרים קודם כל נדרי את הזוהר הקדוש, וכן איתא בגמרא בבא בתרא (עד.) ששמע רבב"ח בת קול שאמר 'מי מפר לי'.

שם בא"ד. ולזה יש לומר כי הוצרך לשבועה לחזק ברית השלום הגם שלא יהיו בניו ראויים לדבר זה יקיים ה' את השבועה. כי מכיוון שאמר ה' 'זהיתה לו ולזרעו אחריו' אין חילוק אם בניו ראויים או לא כי נשבע ה' שלא תמוש הכהונה ממנו, וכן רואים שכל הכהנים מברכים 'אשר קדשנו בקדושתו של אהרן', וכדאיתא במדרש בפרשת אמור שבירך ה' לאהרן הכהן שאינה זזה ממנו הכהונה ולא מבניו ולא מבני בניו עד סוף כל הדורות, אך ברכה ראשונה זו לא היה לפנחס, כי אם לאהרן ולזרעו שנמשחו עמו, אבל פנחס לא נתכהן אז כדפירש"י, ולכן הוצרך כאן לשבועה שלא תמוש הכהונה מזרעו הגם שלא יהיו ראויים לדבר זה.

כאשר זוכים לקיים מצות פדיון הבן מרדקים לחפש כהן מיוחס, כי יש הרבה דעות שבמשך זמן הגלות נתערבו בין הכהנים הרבה שאינם באמת כהנים, וזקני הרה"ק הרבי ר' מרדכי'לי זי"ע הרגיש ברוח קדשו על אדם אחד שאיננו כהן, ומזה יש היתר למה

מקאריין זי"ע שהיה להם עליהם עלילה, וגזרו דינם למלקות, והיה העונש שהיו שצריכים לעבור בין שני שורות שהיו עומדים שם שוטרים משני הצדדים והכו באלות של ברזל מכף רגל ועד ראש, ואם היו נחפזים ורצים מהר היו יכולים להישאר בחיים, וגם על בני הרה"ק ר' פנחס מקאריין זי"ע הוטל העונש הזה, ובאמצע הדרך נפל לאחד מהאחים הקדושים הכובע שעל ראשו, וחזר לקחתו על אף שכל הדרך הכו אותו במכות נמרצות.

ועל זה אמרתי הרבה פעמים אז 'מען דארף אריבער לויפן דעם גלות', ואם מאבדים את הכובע צריך לחזור ולשוב לקחתו, ועל זה אנו מתפללים 'ורגלנו קלות כאילות' שנוכל לעבור את הגלות בקל, ולא נאבד חלילה את הכובע באמצע ונזכה להישאר בחיים.

באזה"ח הק' (כה, יב). ד"ה לכן אמור וכו'. כאומרם ז"ל (שמו"ר פ"ו) אין לכן אלא שבועה דכתיב 'לכן נשבעתי לבית עלי'. 'הן' הוא גם כן לשון שבועה, כמו שאומרים ב'הן צדקי', אם כן 'הן גאלתי' זהו שבועה שנשבע ה' שיגאל את בני ישראל, וזה השבועה יכול להתיר את השבועה שהשכינה

נוהר מאוד שלא לרמות את עצמו זיך
נישט נארן, וזה היה אצלו מהעבודות
הגדולים ביותר שהכל יהיה אליבא
דאמת.

שם. עוד יתבאר הכתוב על פי
דבריהם ז"ל (ובחים קא:), שאמרו
כי קודם מעשה זמרי לא נתכהן פנחס,
לפי שהיה מצוי ולא נמשח ואחר
שעשה קנאתו היתה לו הכהונה.
לכאורה דבר זה הוא היפך מסדר הרגיל
כי כהן שהרג את הנפש אפילו שהיה
כהן מקודם פסול הוא מעתה לעבודה
(ברכות לב:), וכאן רואים להיפך שדווקא
לאחר שהרג את זמרי נתכהן פנחס.

ויש לפרש על פי מה שאיתא בספה"ק
שבשעה שאדם עושה עבירה
מסתלקת ממנו הנשמה, על כן כל אלו
שנתחייבו סקילה שריפה הרג וחנק דמם
בראשם, כי אלו האנשים אינם חיים
ממילא, וכבהמות נדמו, לכן כמו שמותר
לשחוט בהמה כי לכך נוצרה כן אותו
אדם שעובר על מיתת בי"ד הרי הוא
גברא קטילא ומותר להרגו, וכן מפרש
האוה"ח הק' להלן על זמרי כי הנה זה
אשר בעל ארמית השחית נפשו בפגעו
בה, והנה הוא מוכה מכת מוות קודם
שהרגו פנחס.

שקוראים לפעמים ישראל אפילו במקום
שיש כהן כי אין יודעים אם הוא כהן
מיוחס, אבל בדרך כלל אין מקפידים על
זה להעלות דוקא כהן מיוחס, אבל
בפדיון הבן יש לדקדק יותר כי זהו
מצוות עשה דאורייתא ואם אינו כהן הרי
אין בנו פדוי.

אני את בני בכורי (רבינו שליט"א) פדיתי ע"י
עשרה כהנים, שנים מהם היו
האדמו"ר ר' אברהם יצחק מתולדות
אהרן זי"ע, ואדמו"ר ר' יוסף מאיר
מספינקא זי"ע, ועוד שמונה כהנים.

אבי הק' זי"ע היה גם כן בכור, והפדיון
הבן שלו היה כשעדיין זקני הקדוש
הרבי ר' מאיר'ל מקרעטשניף זי"ע היה
בחיי חיותו, - וגם בהיותו ילד עוד זכה
להסתופף בצילו ונהנה הרבי ר' מאיר'ל
מאוד לשמוע את תפילתו, - והוא קבע
איזה כהן לקחת לפדיון הבן, ואפילו
שזקה"ק זי"ע אחז שאין כהן זה מספיק
לא היה יכול לומר לו דבר, כי בכל אב
צריך להיות כך וכל שכן כשהוא אביו
ורבו פשוט שהוא הבעל הבית, אך
כעבור הרבה שנים וכבר גדל אבי הק',
ואולי כבר היה אפילו אחר נישואיו, מצא
זקה"ק זי"ע כהן מיוחס ושוב פדה את
אבי הק'.

בכלל היה זקה"ק זי"ע מדקדק מאוד
במצוות, ובכל פרט שבעולם

אבל מכל מקום כל תלמידי הבעש"ט הק' העלימו את אלו העניינים אפילו שהם היו שם בעצמם, וכמו שאמר הרה"ק הרבי ר' הערש מרימינוב זי"ע שכשהוא לומד פרי עין חיים אינו מוצא חדשות בדברי הר"ר חיים וויטאל זצוק"ל, כי הוא רואה בעצמו כל אלו העניינים, ועם כל זאת בתוך קהל לא דיברו מזה.

כשהתניא ישב בבית הסוהר באו אליו הבעש"ט הק' והרבי ר' בער זי"ע בהקיץ, ואמר התניא 'ברוך הבא בעל שם', ושאל הבעש"ט הק', מנין אתה יודע שאני הבעל שם, וענה כי ראה אחד הולך לפני רבו ומי יכול ללכת לפני רבו אם לא רבו של רבו, ושאל את הבעש"ט הק' מדוע הוא מניח לכל הצרות שיעברו עליו, וענה לו הבעש"ט הק' כי זהו מפני שדרש סתרי תורה ברבים, ואמר לו התניא אם כן יפסיק מעתה, אמר לו הבעש"ט הק' כי להפסיק כבר אינו יכול.

זקה"ק זי"ע היה אומר על הרבי ר' מרדכי' לי זי"ע שהיה מתפלל לפעמים בקול נמוך ולפעמים בקול גבוה יותר, ואמר, זקני לא עלה מהר ל'טאן' גבוה, אבל אם כבר הגיע ל'טאן' גבוה לא ירד ממנו. וכן צריך להיזהר בכל דבר שמתחילים לראות מקודם אם יכולים

ובזה מיושב כי אמנם כהן שהרג את הנפש פסול, אבל הוא לא הרג נפש אלא גברא קטילא קטל ולכן לא נפסל לעבודה, ולא עוד אלא שנתכהן עי"ז, כי לא הרג נפש מפני שהיה חפץ במותו, אלא הרגו מחמת שקינא לאלקיו ותחת זה קיבל ברית כהונת עולם.

כל זה אני מפרש כי יש היום הרבה אנשים שרוצים להשכיל ולהבין כל דבר, ודברים שפעם לא היה איש מהרהר על זה צריכים כולם היום להבין, וצריך רחמי שמים להישאר באמונה פשוטה, התניא מבאר באריכות איזה עניין של חקירה על הדרך של המורה נבוכים, אך באמצע פוסק ואומר כי אין לנו אין שום נפק"מ בכל זה, ואפילו שאנו יודעים שהדברים הם כך צריכים אנו לעבוד את השי"ת רק באמונה פשוטה ולא בחקירות לדעת מדוע כך ועל מה כך.

כשהתניא התחיל לפרש את החסידות בזה הדרך באו תלמידים והתאוננו בפני הרבי ר' בער זי"ע שהוא משנה את הדרך, כי כל תלמידי הבעש"ט הק' לא היה דרכם לדבר בגלוי מכל אלו העניינים, ואמר הרבי ר' בער כי ממנו איננו חושש.

גם אלקיו ירוממהו באין צורך לו ליהנות ביקרו מיקר אביו. אני מפרש כסדר 'זה א-לי ואנוהו אלקי אבי וארוממנהו', שאע"פ שלא אני תחילת הקדושה מכל מקום כל אחד מישראל, וכ"ש מנהיג בישראל, צריך לחדש איזה דבר שלא היה עדיין בדור שלפניו.

יש מאמר חריף מהרה"ק ר' אשר (הצעיר) מסטאלין זי"ע בנו של בעל הבית אהרן זי"ע, שאמר, האם אין היום צדיקים כמו שהיו פעם והרי 'דור לדור ישבח מעשיך' א"כ יש היום צדיקים משוכחים מהדור הקודם, וכששומעים דבר זה פעם ראשונה נבהלים מאוד וקשה לשמוע, כי כשמסתכלים מי הם הראשונים ומי הם האחרונים לא נוכל להבין, אבל באמת כשצדיק אומר איזה דבר אין יכול להיות שאינו כן, אלא צריך להתעמק להבינו, ואם אין מבינים אין הפשט שאין הוא נכון אלא שיש לנו חסרון הבנה, וכמו שאפילו שאיני מבין כיצד הפליגער יכול להתרומם אין הפשט שאינו יכול להתרומם אלא שאני איני מבין, כן כל ענייני עולם הזה הם משלים להבין את ענייני הרוחניות.

והפשטתי את המאמר קצת לשבר את האוזן, ע"ד שכבר אמרתי כמה פעמים מה שמביא התניא (אגה"ק פי"ד) בשם האר"י הק', שבראש השנה

להמשיך בזה, כי אחר שהתחילו שוב אין מפסיקין, וצריך סייעתא דשמיא שיוכלו להמשיך בזה, ואין אני מדבר ממי שמקבל על עצמו להיזהר ביסודי הדת, אלא מי שלמד עד היום ג' דפים ורצה לקבל על עצמו שמעתה ילמד ששה דפים.

שם (פסוק יג). ד"ה תחת אשר וגו', 'תחת אשר קנא לאלקיו' הוא עשה לאלקיו וחש על כבודו גם אלקיו ירוממהו באין צורך לו ליהנות ביקרו מיקר אביו. פעם פגע אדם אחד בהרבי ר' מרדכי' לי זי"ע, ונענה הרבי ר' מרדכי' לי ואמר, 'מה אקב' אם אקוב אותו האם 'לא קבה א-ל', כי כיוון שהצדיקים חשים על כבוד ה' גם ה' חש על כבודם, ולכן נענשים אלו שפוגעים בכבוד הצדיקים כי ה' כביכול מוכרח לעשות כן, כי הרי הם חשים על כבוד ה' ומקנאים את קנאתו ולכן ה' מוכרח לחוש על כבודם.

איתא בקדושת לוי על מה שאמרו ז"ל (מו"ק טו:) שהקב"ה גוזר גזירה והצדיק מבטלה, כי מה שהצדיק גוזר אין צדיק אחר יכול לבטלה, עד כדי כך צדיקים גדולים בשמים.

וכל שנה יורד התגלות חדשה מא"ם
ב"ה שלא היה מעולם.

וכמו שכתוב בליקוטי תורה מבעל
התניא, שמה שאיתא שלא השיג
משה רבינו שער החמישים אין הכוונה
שלא השיגו כלל, אלא שכאשר נמצאים
בשער החמישים רואים שאפשר להתחיל
כל העבודה מחדש.

ועי"ז אפשר להבין מה היה עד האור
החיים הק' ועד הרמב"ן וכל
הספרים הקדושים וכל ספרי החסידות,
שלא ירד האור עד אז, וכאשר ירד האור
מצאו האור החיים הק' והרמב"ן.

ובזה אפשר להבין את העניין של 'דור
לדור ישבח מעשיך', כי כל מה
שקרוב יותר לגאולה יכול לרדת אור חזק
יותר, ואור זה שירד בראש השנה תשנ"ז
אותו אור לא היה עוד מעולם בזה
העולם מששת ימי בראשית, ואפילו
שרואים היום הסתרת פנים חזקה אין זה
ראיה שאין יורד האור, אלא צריך יותר
להתאמץ להתגלות האור.

דבר בעיתו מה טוב, שכ"א ימים אלו
הם כנגד הימים שמראש השנה
עד הושע"ר כידוע, ויום זה מכוון נגד
יום ראשון של עשרת ימי תשובה, ויש
לעשות מעתה הכנה לראש השנה לקבל
את האור החדש שיירד בשנה הבעל"ט.

בכל שנה ושנה יורד ומאיר מחכמה
עילאה אור חדש ומחודש של א"ם ב"ה
שלא היה מאיר עדיין מעולם לארץ
העליונה, וכל מה שיכול האדם לעבוד
את ה' בעמקות התורה בנגלה ובנסתר
בתפילה ובמעשים טובים בהשגות
ובדביקות וביראה ובאהבה, וכל
השבתות ומועדים שיהיה לו, הכל תלוי
באור זה שיורד בראש השנה, ומה
שיותר האדם מתאמץ במשך השנה
להתפלל וללמוד מאוד מקבל עוד מזה
האור, אבל מכל מקום הכל נמשך
מהאור שירד בראש השנה.

ובזה מובן מה שהיה זקה"ק זי"ע אומר
בשם הרבי ר' בער' צי זי"ע, שכל
הכתיבה והתימה טובה תלוי במנחה של
ערב ראש השנה, כי הנה אחד שנתן
לרעהו סכום גדול להשקיע במסחר, אזי
אם בסוף השנה יראה שהוציא יותר
ממה שהכניס אינו נותן לו בשנה הבא
כי אם מעט, כי רואה שאינו סוחר בזה
כראוי, כך כשאדם מגיע למנחה של ערב
ראש השנה רואים כיצד התאמץ ע"י זה
האור שירד בשנה שעברה בתורה
ותפילה ובכל העניינים שחובת האדם
בעולמו במשך השנה, ואז נותנים לו
בשנה הבאה אור גדול יותר, ולהיפך
איני רוצה לומר, וכן הולך כסדר בכל
שנה ושנה, כי כביכול הוא א"ם ב"ה,

